

DRUŽBA Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO (d.o.o.)

1. OPREDELITEV D.O.O.

1. d.o.o. je plod ustvarjalnega prava ob koncu preteklega stoletja (najprej 1892 v Nemčiji (Gesellschaft mit beschränkter Haftung, GmbH), nato postopoma v drugih evr. celinskih državah, v angloam. pravu se ni razvila, saj tam poznajo obliko zaprte d.d., ki je d.o.o. sicer zelo podobna), zato da se zapolni vrzel med osebnimi družbami in delniško družbo
2. d. o. o. je družba z **lastno pravno sposobnostjo**, ki za prevzete obveznosti **jamči le s premoženjem družbe** in ima osnovni kapital razdeljen na **poslovne deleže**
3. d.o.o. ima naslednje **značilnosti**:
 1. je pravna oseba z lastno pravno sposobnostjo in ima lastni kapital,
 2. upnikom jamči samo s premoženjem družbe, družbeniki niso odgovorni za obveznosti družbe, razen pri spregledu pravne osebe,
 3. navzven nastopa družba preko svojih organov, natančneje preko poslovodje, ki ni nujno družbenik,
 4. opravlja lahko vsako z zakonom dovoljeno dejavnost,
 5. ima z zakonom predpisan **minimalni osnovni kapital** (zakonsko predpisan minimalni kapital je predstavlja določeno varnost upnikov in tudi zaposlenih v d.o.o.)

2. RAZLIKE IN SORODNOSTI MED D.O.O. IN D.N.O.

4. 1. ODGOVORNOST DRUŽBENIKOV

1. v d.n.o. poleg družbe za obveznosti družbe odgovarjajo z vsem svojim premoženjem tudi vsi družbeniki,
2. v d.o.o. družbeniki niso neomejeno osebno odgovorni za obveznosti družbe, ampak so odgovorni samo do višine še ne vplačanega vložka, ki so se ga z družbeno pogodbo zavezali vložiti v družbo

5. 2. MINIMALNI OSNOVNI KAPITAL

3. ker so v d.n.o. poleg družbe za njene obveznosti neomejeno odgovorni tudi družbeniki, ZGD za ustanovitev d.n.o. ne zahteva minimalnega ustanovitvenega kapitala
4. v d.o.o. neomejeno odgovornost družbenikov nadomešča minimalni osnovni kapital

6. 3. ŠTEVILO DRUŽBENIKOV

5. v d.n.o. morata biti minimalno 2 družbenika, v d.o.o. zadostuje en sam (=enoosebna d.o.o.)

7. 4. USTANOVITVENI AKT DRUŽBE

6. d.n.o. se ustanovi z družbeno pogodbo, ki mora zaradi postopka vpisa v sodni register biti v pisni obliki; pravno osebnost dobi z vpisom v sodni register,
7. d.o.o. se ustanovi z družbeno pogodbo, ki mora postopka biti obliki notarskega zapisa; pravno osebnost dobi z vpisom v sodni register; če se ustanavlja enoosebna d.o.o. edini ustanovitelj sprjeme akt o ustanovitvi v obliki notarskega zapisa

8. 5. UPRAVLJANJE DRUŽBE

8. d.n.o. nima posebni organov, ki bi imeli funkcijo poslovodenja in zastopanja družbe, ampak ti funkciji zaradi "osebnosti" te družbe opravljajo sami družbeniki,
9. d.o.o. je kapitalska družba, zato osebni vidik združevanja ni več bistven, zato se tudi

funkcije upravljanja prenesejo na posebne organe, ločene od družbenikov (poslovodstvo, skupščina in fakultativno nadzorni svet), kar pa ne pomeni, da družbeniki v njih ne sodelujejo

3. USTANOVITEV D.O.O.

1. Splošno

9. d.o.o. lahko ustanovi **ena ali več fizičnih ali pravnih oseb**,
10. praviloma ima lahko družba **največ 50 družbenikov**, več jih ima lahko samo če dobi dovoljenje ministrstva za gospodarstvo,
11. družba se **ustanovi z družbeno pogodbo** (če družbo ustanavlja samo ena oseba, sprejme ta oseba **akt o ustanovitvi**), ki mora biti sestavljena v notarski obliki in jo morajo podpisati vsi ustanovitelji družbe v prisotnosti notarja,
 10. če pogodbo v imenu družbenikov podpisujejo pooblaščenci, morajo imeti notarsko overjeno pooblastilo. Le zakoniti zastopniki ne potrebujejo tega pooblastila, zadostuje potrdilo o identiteti.
12. ustanovitelji so lahko
 11. poslovno sposobne ter tudi poslovno nesposobne fizične osebe , ki jih zastopa zakoniti zastopnik,
 12. vse pravne osebe (ne morejo pa biti ustanovitelji pravno nesposobna združenja),
 13. tudi **tujci**.

2. Družbena pogodba

13. Družbena pogodba mora vsebovati:
 14. navedbo imena in prebivališča oziroma firme in sedeža vsakega družbenika;
 15. firmo, sedež in dejavnost družbe;
 16. navedbo zneska osnovnega kapitala in vsakega osnovnega vložka posebej ter navedbo družbenika za vsak osnovni vložek;
 17. čas delovanja družbe, če je ustanovljena za določen čas;
 18. morebitne obveznosti, ki jih imajo družbeniki do družbe poleg vplačila osnovnega vložka, in morebitne obveznosti družbe proti družbenikom.
14. če se osnovni kapital ali njegov del izroči kot stvarni vložek, se mora v pogodbi ali v prilogi, ki je sestavni del pogodbe, navesti predmet vsakega stvarnega vložka posebej ter znesek osnovnega vložka, za katerega se daje stvarni vložek, in družbenika, ki je prispeval stvarni vložek.

3. Prijava za vpis

15. družbo prijavijo za vpis v register **poslovodje**,
16. prijavi za vpis je treba priložiti:
 19. izvornik ali overjen prepis pogodbe,
 20. seznam družbenikov in navedbo vložkov, ki so jih prevzeli,
 21. poročilo o stvarnih vložkih,
 22. poročilo banke o depozitu denarnih vložkov,
 23. poročilo pooblaščenega revizorja o vrednosti stvarnih vložkov.
17. če so družbeniki izpolnili vse zakonske zahteve, vpiše sodišče družbo v register, ki je konstitutivnega pomena; pred vpisom v sodni register ne obstaja družba kot d.o.o.
18. če družba ni ustanovljena pravilno ali če prijava za vpis ni pravilna, sodišče zavrne vpis (to se zgodi tudi, če sodišče ugotovi, da so stvarni vložki previsoko ocenjeni).

Odgovornost družbenikov in poslovodij ob ustanovitvi

19. če so družbeniki in poslovodje ob ustanovitvi namenoma ali iz hude malomarnosti povzročili škodo, so **dolžni kot solidarni dolžniki družbi povrniti škodo**,
20. škodo lahko povzročijo predvsem tako, da ne izročijo ali nepravilno izročijo stvarne vloške ali zaradi previsoke ocenitve teh vložkov,
21. družbenik ali poslovodja se lahko oprusti odgovornosti za povrnitev škode, le če za vzroke oz. okoliščine, ki so povzročili škodo, ni vedel ali ni mogel vedeti kljub skrbnosti dobrega gospodarja,
22. družba se ne sme odpovedati zahtevku za povračilo škode, če je to povračilo treba za poplačilo tretjih oseb,
23. zahtevke družbe zoper družbenike zaradi povračila škode zastara v 5 letih od vpisa družbe v register.

4. Osnovni kapital

24. osnovni kapital je finančna osnova družbe in jamstvo upnikom, zato zakon natančno določa najnižjo višino ter možne spremembe OK,
 24. mora biti določen z družbeno pogodbo,
 25. MINIMALNI OSNOVNI KAPITAL: minimalna z zakonom predpisana višina OK je 2.1 mio SIT,
 26. osnovni kapital je lastnina družbe,
 27. razen ob ustanovitvi je osnovni kapital čista imaginarna vrednost, saj je višina premoženja družbe s trenutkom, ko družba začne poslovati odvisna od tekočega poslovanja, zato se osnovni kapital ne sme enačiti s premoženjem družbe, ki je lahko neprimerno večje.
25. družbeniki lahko osnovni kapital zagotovijo z denarnimi ali s stvarnimi vložki oz. deloma s stvarnimi, deloma z denarjem.

5. Osnovni vložki

26. OK je razdeljen na osnovne vložke, v zameno za katerega posamezni družbenik dobi poslovni delež družbe:
 28. pri ustanovitvi družbe lahko prevzame vsak družbenik samo en poslovni delež, kasneje pa lahko pridobi več poslovnih deležev,
 29. najnižja z zakonom predpisana višina osnovnega vložka je 14.000 SIT, osnovni vložek družbenika pa je seveda lahko tudi višji

4. Denarni vložki

30. 1. najmanj 1/3 osnovnega kapitala mora biti zagotovljena v denarju, IZJEME od 1/3 klavzule: 1. družinska podjetja, 2. nadaljevanje dejavnosti prenehajočih družb, 3. stvarni vl. večji od 10 mio SIT
31. 2. pred prijavo za vpis v register mora na bančni račun:
 1. vsak družbenik vplačati vsaj 1/4 zneska denarnega osnovnega vložka,
 2. vsota vseh v denarju vplačanih vložkov pa mora znašati najmanj 1.1 mio SIT.
6. SKLEP: ker mora vsota vseh v denarju vplačanih vložkov že pred vpisom v register znašati minimalno 1.1 mio SIT, pride določba o tem, da je v družbi lahko dve tretjine osnovnega kapitala v stvarnih vložkih (glej pod št. 1) v poštev le, če je osnovni kapital večji od 3.3 mio SIT
1. PRIMER: če osnovni kapital znaša 3 mio SIT in bi družbeniki upoštevali le določbo, da mora biti najmanj 1/3 OK zagotovljena v denarju, bi prišli do sklepa, da v denarju lahko **vložijo** 1 mio SIT, kar pa ni res, saj naslednje pravilo pravi, da družba ne more biti vpisana v register, če nima **vplačanih** osnovnih vložkov v skupnem znesku najmanj 1.1 mio SIT

5. Stvarni vložki

32. **kaj šteje kot stvarni vložek?** - premič. in nepremič., hipoteke, patenti, umetniški

predmeti, podjetja

33. **poročilo o stvarnih vložkih** - vrednost stvarnega vložka je treba realno oceniti, zato je treba v družbeni pogodbi opisati predmet stvarnega vložka in njegovo vrednost, zato morajo družbeniki pred prijavo za vpis v register sestaviti in podpisati poročilo o stvarnih vložkih. V njem je treba navesti oz. opisati predmete, ki so stvarni vložki, in dejstva, ki dokazujejo, da vrednost stvarnega vložka ustreza višini družbenikovega osnovnega vložka; če se kot stvarni vložek vlaga celotno podjetje, pa tudi njegova letna poročila za zadnji 2 leti
34. **pravilo o izročitvi pred vpisom v sodni register** - stvarni vložki se morajo v celoti izročiti pred prijavo za vpis v register; če vrednost stvarnega vložka ne doseže vrednosti prevzetega osn. vložka, mora družbenik razliko vplačati v denarju.

6. PRAVICE IN OBVEZNOSTI DRUŽBENIKOV

27. Splošno

28. d.o.o. **pridobi z vpisom v register položaj pravne osebe**, s čimer postane sama nosilka pravic in obveznosti (lahko pridobiva in odtuja premoženjske pravice, je lahko tožena in lahko toži),
29. kot pravna oseba je družba sama v razmerju z drugimi pravnimi subjekti in tudi v razmerju z družbeniki, do katerih ima po zakonu številne pravice, pa tudi obveznosti

7. Obveznosti družbenikov

30. *Temeljne obveznosti*

31. 1. plačilo osnovnega vložka

35. osnovna dolžnost družbenikov je vplačilo prevzetih osnovnih vložkov, katere se družbeniki ne morejo osvoboditi
36. osnovni vložki družbenikov so praviloma enaki, vendar se družbeniki lahko dogovorijo drugače
37. obveznosti plačila vložka družbenik ne more biti oproščen (določba zaradi varstva upnikov)
38. v zakonu določeno vsoto osnovnih vložkov morajo družbeniki vplačati **še pred vpisom družbe v register**, preostalo vsoto oz. zneske pa takrat, ko družba pozove k plačilu,
39. družbenik, ki svojega deleža ne vplača pravočasno, je dolžan plačati **zamudne obresti** (za višjo škodo je možna odškodninska tožba),
40. najtežja sankcija za zoper člana, ki zamuja s plačilom osnovnega vložka, je **izključitev družbenika** iz družbe (=kaduciranje); pred izključitvijo mora biti družbenik pisno pozvan, da plačila svoj vložek v roku, ki ne sme biti krajši od enega meseca, z izrecno navedbo, da bo v nasprotnem primeru izključen iz družbe.

32. 2. ohranjanje osnovnega kapitala

41. prepoved izplačila družbenikom (zakon prepoveduje kakršna koli izplačila iz premoženja družbe, s katerimi se ogroža osnovni kapital; sankcija za kršitev te prepovedi je dolžnost vračila vseh prepovedanih izplačil; ratio določbe: varstvo sposobnosti družbe, da posluje in varstvo upnikov)
42. posojilo družbenika družbe kot vložek v premoženje družbe (kadar bi družbenik moral kot dober gospodarstvenik vedeti, da družba potrebuje lasten kapital, se v primeru stečaja ali prisilne poravnave posojilo, ki ga je družbenik dal namesto lastnega kapitala šteje kot premoženje družbe, torej ni stečajni upnik, ampak je družbenik, ki je poplačan šele, ko so poplačani vsi upniki)

33. *Stranske obveznosti*

34. dovoljeno je, da družbena pogodba poleg obveznosti plačila osnovnega vložka vsebuje tudi druge obveznosti družbenikov, ki so lahko vse vrste obligacijskih razmerij, npr.

43. dodatna denarna dajatev (z dodatnimi plačili se ne povečajo osnovni kapital, osnovni vložki in poslovni deleži, sankcija za neplačilo takšne dajatve ne more biti izključitev družbenika po kaducitetnem postopku),
44. obveznost družbenika, da vložek plača po višji ceni,
45. zaveza družbenikov, da bodo pri družbi kupovali določeno blago,
46. razširitev konkurenčne prepovedi,
47. prevzem posloводства

8. Pravice družbenikov

35. s prevzemom osnovnega vložka pridobi družbenik svoj posl. delež, ki mu daje članske pravice, ki se delijo na upravljalške in premoženjske in niso odvisne od tega, ali je osnovni vložek v celoti vplačan ali ne

36. **Premoženjske pravice družbenika**

37. 1. pravica do poslovnega deleža (?)
 48. družbenik sorazmerno z vrednostjo svojega osnovnega vložka v osnovnem kapitalu družbe pridobi poslovni delež, ki pomeni skupek članskih upravičenj družbenika
6. 2. pravica do deleža pri dobičku
 49. to pravico lahko enačimo s pravico delničarja do dividende, pri čemer je možno, da obstaja družbe, ki ne ustvarjajo dobička; v družbeni pogodbi je lahko tudi določeno, da se dobiček ne bo delil
 50. po zakonu se dobiček deli **sorazmerno s poslovnimi deleži**, v družbeni pogodbi pa je lahko določeno **drugačno razmerje** delitve kot tudi to, da posamezni član nima pravice do dobička
38. 3. pravica do likvidacijskega deleža
 51. pravica do premoženja, ki je ostalo po opravljenem likvidacijskem postopku, vendar šele potem, ko so poplačani vsi dolgovi družbe

39. **Upravljalške pravice družbenika**

1. pravica do glasovanja,
2. pravica do sklica skupščine,
3. pravica zahtevati prenehanje družbe zaradi obstoja pomembnih razlogov,
4. pravica zahtevati postavitve likvidatorjev družbe itd.

9. **SPREMEMBA DRUŽBENE POGODBE**

40. **Splošno**

41. družbena pogodba se lahko **spremeni samo s sklepom družbenikov**, ki mora imeti notarsko obliko in mora biti sprejet s **3/4 večino glasov vseh** družbenikov (z družbeno pogodbo pa se lahko določijo še druge zahteve za spremembo pogodbe),
42. če se s spremembo pogodbe povečujejo obveznosti družbenikov, ki so določene v pogodbi, se morajo s tem strinjati vsi družbeniki, razen če gre za povečanje OK,
43. spremembo družbene pogodbe je treba **prijaviti za vpis v register**, saj sprememba pogodbe nima pravnega učinka dokler ni vpisana v register; prijavi mora biti priložena spremenjena pogodba v notarski obliki.

7. **Povečanje osnovnega kapitala**

44. osnovni kapital se lahko **poveča, če tako sklene skupščina**
45. sklep o povečanju kapitala pomeni spremembo družbene pogodbe, zato je za njegovo veljavnost potrebna 3/4 večina glasov vseh družbenikov ter notarska oblika, v njem pa mora biti naveden znesek, za katerega se povečuje OK
46. OK se lahko poveča na dva načina
1. **1. EFEKTIVNO POVEČANJE** (vplačajo se novi denarni vložki ali izročijo novi stvarni vložki)
 2. **2. NOMINALNO POVEČANJE** (za povečanje se uporabijo rezerve ali dobiček družbe)
47. osnovne vložke pri povečanju kapitala lahko prevzamejo poleg družbenikov tudi druge osebe, ki s prevzemom vložka pristopajo k družbi
48. povečanje osnovnega kapitala mora družba **prijaviti za vpis v register**, saj ima učinek šele, ko je vpisano v register

8. **Zmanjšanje osnovnega kapitala**

49. osnovni kapital se lahko **s sklepom družbenikov**, ki pomeni spremembo družbene pogodbe, tudi zmanjša

50. ker se s tem zmanjša jamstvena osnova družbe, je zmanjšanje veljavno le, če je izvedeno po posebnem postopku:
52. poslovodja mora **vsaj dvakrat v objavi pozvati upnike**, da se zglasijo pri družbi in izjavijo, ali soglašajo z zmanjšanjem osnovnega kapitala; upnike, ki so družbi znani, mora pozvati neposredno;
53. družba mora upnikom, ki niso soglašali z zmanjšanjem osnovnega kapitala, poravnati zahteve ali **zagotoviti varščino**.
51. zmanjšanje osnovnega kapitala se lahko **prijavi za vpis v register šele po enem letu** od zadnje objave, po tem ko poslovodja predloži dokaze o tem, da je družba poravnala zahteve upnikom ali jim zagotovila varščino
52. z zmanjšanjem kapitala se ne smejo kršiti določbe o minimalnem osnovnem kapitalu družbe (torej OK se ne more zmanjšati pod 2,1 mio SIT).

10. Odsvojitve poslovnih deležev

54. družbenik lahko odsvoji del poslovnega deleža, tako da s tem nastane nov in samostojni poslovni delež; pri čemer je edini pogoj, da vrednost novega posl. deleža ne sme biti nižja od 14.000 SIT,
55. delitev poslovnega deleža je dopustna, le če gre za odsvojitve dela poslovnega deleža ali če gre za dedovanje in če ni z družbeno pogodbo izrecno prepovedana,
56. za delitev poslovnega deleža na temelju odsvojitve je potrebna pogodba v obliki notarskega zapisa,
57. **Predkupna pravica:** družbeniki imajo pri odsvojitvi poslovnega deleža pod enakimi pogoji pri nakupu prednost pred drugimi osebami: družbenik, ki namerava prodati del ali celoten poslovni delež, mora druge družbenike pisno obvestiti o nameravani prodaji in o pogojih prodaje ter jih pozvati, da mu sporočijo morebitno pripravljenost za nakup,
58. **Soglasje ostalih družbenikov:** tudi glede odsvojitve poslovnega deleža lahko družbena pogodba predvidi soglasje večine ali vseh družbenikov; nepripravljenost za nakup dela poslovnega deleža, ki ga družbenik ponuja, ter soglasje, ki ga zavrnejo drugi družbeniki, omogoča družbeniku, da izstopi iz družbe.

11. IZKLJUČITEV ALI IZSTOP DRUŽBENIKA

53. izključitev ali izstop družbenika povzroči izgubo pravic upravljanja ter seveda tudi drugih pravic, povezanih s položajem družbenika
54. Pogodbeni izstop oz. izključitev
59. družbena pogodba lahko določi, da sme družbenik iz družbe izstopiti ali da je lahko iz nje izključen,
60. družbena pogodba mora v tem primeru določiti tudi pogoje, postopek in posledice izstopa oz. izključitve
55. Izstop oz. izključitev na podlagi tožbe

61. **izstop** - če družbena pogodba navedenih določb nima, vsak družbenik lahko izstopi na podlagi tožbe, če obstajajo za to utemeljeni razlogi (zlasti če mu drugi družbeniki povzročajo škodo...),
62. **izključitev** - iz utemeljenih razlogov sme tudi vsak družbenik s tožbo zahtevati, da se drugi družbenik izključi iz družbe; med razloge, ki utemeljujejo tožbeni zahtevek na izključitev drugega družbenika, zakon uvršča tudi ravnanje v nasprotju s sklepi skupščine oz. nesodelovanje pri upravljanju in s tem oviranje rednega delovanja družbe ali uresničevanje pravic drugih družbenikov.

12. PRENEHANJE DRUŽBE

56. d.o.o. lahko preneha:

63. če preteče čas, za katerega je družba ustanovljena;
64. če tako sklenejo družbeniki z vsaj 3/4 večino glasov vseh družbenikov; družbena pogodba lahko določi višjo večino;
65. če sodišče ugotovi ničnost vpisa;
66. s stečajem;
67. s sodno odločbo v skladu z drugim odstavkom;
68. z združitvijo v kakšno drugo družbo;
69. če se osnovni kapital zniža pod zakonsko določen znesek.

57. vsak družbenik, katerega poslovni delež znaša najmanj 1/10 OK, lahko s **tožbo zahteva, da sodišče odloči o prenehanju družbe**, če meni, da ni mogoče v zadostni meri doseči ciljev družbe ali da obstajajo kakšni drugi utemeljeni razlogi za prenehanje družbe

58. z izpolnitvijo razlogov za prenehanje družbe, se razen ob stečaju in združitvi uvede likvidacija družbe.

13. UPRAVLJANJE D.O.O.

9. Splošno

59. če se upravljanje uredi z družbeno pogodbo, čeprav to ni obvezno, velja v celoti takšna ureditev, če ni v nasprotju s kakšno kogentno zakonsko določbo o upravljanju (to kaže na visoko stopnjo dispozitivnosti družbenikov glede ureditve upravljanja neodvisno od subsidiarnih zakonskih določb)

70. med kogentne določbe na področju upravljanja bi vsekakor lahko šteli tiste, ki določajo **pravice manjšinskih družbenikov ali pa tiste o pravicah družbenikov do informacij in vpogleda**.

60. če družbeniki upravljanja pogodbe ne uredijo, se uporabljajo določbe o upravljanju družbe, ki so **subsidiarno predpisane z zakonom**

61. **vse pravice družbenikov, torej tudi pravica upravljanja, se povezujejo z njegovim poslovnim deležem**, ki ga pridobi na podlagi vplačila osnovnega vložka oz. izročitve stvarnega vložka, če družbena pogodba tako določa

62. pravice, ki gredo družbeniku (materialne in članske), so **praviloma sorazmerne z višino poslovnih deležev**, vendar družbena pogodba glede udeležbe na dobičku in glede vezanosti obsega pravice upravljanja na poslovni delež lahko določi drugače,

71. glede upravljanje lahko družbena pogodba določi, da imajo nekateri družbeniki večje število glasov na vsakih 14.000 SIT osnovnega vložka (kolikor daje družbeniku en glas) ali pa celo, da je glasovalna pravica nekaterih družbenikov omejena.

63. **poslovni delež lahko pripada eni ali več osebam**; če pripada več osebam, tudi pravice iz poslovnega deleža uresničujejo skupno,

72. Skupni imetniki poslovnega deleža so lahko v medsebojnem razmerju udeleženi po enakih ali po različnih delih. Pravna dejanja družbe proti imetnikom istega dela poslovnega deleža učinkujejo proti vsem imetnikom tudi, če so opravljena samo proti enemu od njih. Imetniki delov istega poslovnega deleža lahko uresničujejo pravice in izpolnjujejo obveznosti tudi po **skupnem zastopniku**.
73. ZGD v vprašanja notranjih razmerij med lastniki skupnega poslovnega deleža ne posega, iz česar sledi, da imajo udeleženci polno svobodo pri urejanju upravljaljskih razmerij

10. Upravljanje iz lastnih poslovnih deležev

64. družba **sama je sicer lahko lastnik tudi svojih poslovnih deležev**. Ne more sicer biti lastnik lastnih poslovnih deležev, za katere vložki niso v celoti plačani, pridobi pa jih družba lahko le, če se vložki vplačajo iz premoženja, ki presega znesek OK,
65. kljub temu da zakon ne prepoveduje, da bi družba pridobila svoje lastne poslovne deleže, vendarle vztraja pri določbi, da družba ne more pridobiti vseh poslovnih deležev,
66. dodatno je ob tem ključna določba, da družba ne more uresničevati pravic iz lastnih deležev, kar lahko štejemo za kogentno določbo,
67. če ima družba v lasti nekaj svojih poslovnih deležev, iz katerih ne more uresničevati pravice upravljanja, velja, da pravice upravljanja uresničujejo drugi družbeniki v celoti, ne glede na to, v kakšnem deležu so v razmerju do družbe lastniki. Tudi zaradi tega **družba sama nikoli ne sme pridobiti vseh lastnih poslovnih deležev**, saj bi bilo s tem onemogočeno upravljanje d.o.o.

14. Skupščina družbenikov

68. ZGD v subsidiarnih določbah o upravljanju, ki veljajo, če družbena pogodba ne vsebuje določb o upravljanju družbe, določa, da **družbeniki sprejemajo sklepe na skupščini**,
69. ZGD vsebuje tudi pravila o sklicu skupščine družbenikov, obliki sklica skupščine ter sklepčnosti in odločanju skupščine družbenikov
70. posebej ZGD ureja **pravice manjšinskih družbenikov** v zvezi s sklicem skupščine ter uvrščanjem določenih zadev na dnevni red že sklicane skupščine,

71. Pristojnosti družbenikov na skupščini

72. *Sprejetje letne bilance stanja in izkaza uspeha*
74. vse družbe morajo voditi poslovne knjige ter izdelati letno poročilo skladno z računovodskimi predpisi
75. za velike d.o.o. je obvezno tudi revidiranje, kar pomeni, da mora letne računovodske izkaze najkasneje v 6 mesecih po preteku poslovnega leta pregledati samostojno revizijsko podjetje
73. *Odločanje o razdelitvi dobička*
76. odločitev o razdelitvi dobička mora temeljiti na načelu sorazmernosti udeležbe na dobičku z višino poslovnih deležev, če družbena pogodba ne določa drugače,
77. družbeniki imajo pravico do deleža pri dobičku, kakor je ta ugotovljen v letni bilanci, lahko pa tudi v tem primeru družbena pogodba določa drugače.
74. *Zahteva za vplačilo osnovnih vložkov*
78. družbenik ne more biti oproščen vplačila osnovnega vložka; kako jih družbeniki vplačujejo, se določi z družbeno pogodbo; če ni določeno drugače, so dolžni vsi plačati sorazmeren del svojega osn. vložka, tako kot sicer določajo pravila o OK in osn. vložkih

79. družbeniku, ki zamuja s plačilom osnovnega vložka oz. njegovega dela, lahko pošlje družba pisni poziv, da v roku, ki ne sme biti krajši od 1 meseca, izpolni svojo obveznost in ga hkrati opozori, da bo izključen iz družbe glede tistega poslovnega deleža, na katerega se vplačilo nanaša; če v roku iz pisnega poziva svoje obveznosti ne izpolni, preide družbenikov poslovni delež v celoti, vključno z že opravljenimi delnimi odplačili, na družbo, o čemer se pisno obvesti
75. *Vračanje naknadnih plačil*
80. naknadna vplačila so denarni zneski, ki so jih družbeniki že po ustanovitvi družbe dolžni vplačati poleg osnovnih vložkov, če tako določa družbena pogodba ali če družbeniki o tem soglasno sprejmejo poseben sklep,
81. naknadna vplačila so sicer vplačani denarni zneski, vendar v ničemer na vplivajo na pravice družbenikov, ki izhajajo iz poslovnega deleža, pridobljenega na temelju vplačanega osnovnega vložka, saj se z naknadnimi vplačili OK, osnovni vložki in poslovni deleži ne povečujejo
82. če družbena pogodba ne določa drugače, nastopi z zamudo obveznost plačila zamudnih obresti, možna pa je tudi izključitev družbenika na podlagi pisnega poziva oz. ustreznega opozorila, kar ima za posledico prehod družbenikovega poslovnega deleža na družbo (enake posledice kot pri zamudi plačila osnovnega vložka).
76. *Postavitev in odpoklic poslovodij*
83. družba mora imeti poslovodjo (direktorja), ki jih je lahko tudi več,
84. imenovanje in odpoklic poslovodje je v pristojnosti skupščine družbenikov, razen če ima d.o.o. nadzorni svet; v tem primeru je za imenovanje in odpoklic pooblaščen nadzorni svet
77. *Ukrepi za pregled dela poslovodij*
85. če je z družbeno pogodbo za opravljanje nadzorstvene funkcije predviden nadzorni svet, ga mora skupščina imenovati; le-ta v d.o.o. opravlja naloge, kakršne ima po zakonu smiselno nadzorni svet d.d.
86. če nadzornega sveta ni, morajo družbeniki določiti način, kako poteka nadzorstvo (kakšne vrste poročil in v kakšnih obdobjih morajo poslovodje pripraviti za družbenike) ter tudi pravice in obveznosti posameznih družbenikov za pregled poslovnih knjig, itd.
78. *Zastopanje družbe v sodnih postopkih proti poslovodji*
87. poslovodja je kot zakoniti zastopnik pooblaščen tudi za zastopanje družbe v sodnih postopkih, vendar če se le-ta vodi zoper poslovodjo, morajo družbeniki zaradi nasprotja interesov za zastopanje družbe v sodnem postopku imenovati drugega zastopnika (npr. odvetnika)
79. *Postavitev prokurista in poslovnega pooblaščenca*
88. **Zakoniti zastopnik:** družbo zastopajo osebe, ki so določene z zakonom; več poslovodij lahko delujejo skupno ali kot posamični poslovodje;
89. **Statutarni zastopnik:** družbo lahko zastopajo tudi osebe, določene z aktom o ustanovitvi družbe
90. **Prokurist:** družba lahko imenuje enega ali več prokuristov, o čemer odloča skupščina družbenikov; prokura je posebna oblika zastopanja, katere obseg pooblastil določa sam zakon; prokura upravičuje za vsa pravna dejanja, ki spadajo v pravno sposobnost družbe, razen za odsvajanje in obremenjevanje nepremičnin, za kar mora biti prokurist posebej pooblaščen; prokura se lahko tudi vsak čas prekliče, kar je prav tako **v pristojnosti skupščine družbenikov.**
91. **Poslovni pooblaščenec:** je zastopnik na temelju pooblastila; pooblastilo, ki ga ima, se praviloma nanaša na določeno vrsto poslov oz. je lahko omejeno tudi določenega vrednostnega obsega. Tudi odločitev o izdaji pooblastil poslovnemu pooblaščenca morajo sprejeti družbeniki oz. njihova **skupščina (???)**.
80. *Uveljavljanje zahtevkov družbe proti poslovodjem ali družbenikom v zvezi s povračilom škode, nastale pri ustanavljanju in poslovođenju*
92. o tem odločajo družbeniki na skupščini in lahko imenujejo posebnega zastopnika, ki bo družbo zastopal proti poslovodjem.

93. tako družbeniki kot poslovodje so solidarno odgovorni družbi za škodo, ki je povzročena namenoma ali iz hude malomarnosti in je nastala zaradi neizročitve ali nepravilne izročitve stvarnih vložkov, zaradi previsoke ocenitve teh vložkov ali zaradi kakršnega drugega škodljivega ravnanja ob ustanovitvi družbe,
94. odškodninski zahtevek zoper poslovodje za škodo, nastalo zaradi napak pri poslovođenju, temelji na kršitvi zahtevanih standardov skrbnosti dobrega gospodarstvenika oz. na kršitvi predpisov, ki določajo pristojnosti in odgovornosti poslovodje.
95. o uveljavitvi odškodninskih zahtevkov zoper družbenike ali zoper poslovodje morajo odločiti družbeniki, pri čemer družbenik ne more glasovati pri odločitvi, ki se nanaša na spor družbe s tem družbenikom
81. *Druge zadeve, za katere tako določa zakon ali družbena pogodba*
96. med druga vprašanja, za katere **zakon** določa, da o njih odločajo družbeniki, sodi
3. sprememba družbene pogodbe,
 4. odločanje o povečanju OK,
 5. odločitev o zmanjšanju OK,
 6. sklep o prenehanju družbe
97. zadeve, o katerih naj bi odločali družbeniki oz. njihova skupščina, lahko določi **družbena pogodba**
7. zakon ne postavlja omejitev kot veljajo pri d.d., namreč da se delničarji ne smejo spustiti v posle vodenja in da skupščini načeloma ni dopustno delegirati pristojnosti uprave,
 8. družbeniki v d.o.o. bi formalno torej lahko prenesli posle vodenja tudi nanje same oz. na njihovo skupščino, vendar bi to pomenilo poseganje v samostojnost poslovodje, ki prav tako kot uprava v delniški družbi vodi posle na lastno odgovornost,
 9. prav ti razlogi nasprotujejo prenašanju poslov vodenja na družbenike same tudi v d.o.o.

82. Način odločanja

83. družbeniki načeloma sprejemajo sklepe na skupščini, vendar lahko odločijo, da **skupščine kot zasedanja ne opravi**; v tem primeru se družbeniki o sklepih, ki jih pripravi poslovodja, izjavijo pisno, telefonsko, telegrafsko ali za uporabo podobnih tehničnih sredstev; odločitev o tem, da skupščine ne bo, mora biti sprejeta soglasno
84. če soglasja o tem, da skupščina ne bo, je treba **sklicati skupščino** po pravilih o načinu in obliki sklica skupščine ter o sklepčnosti in načinu odločanja na skupščini, ki jih določa zakon oz. družbena pogodba
98. **Kdo in kdaj skliče skupščino?** Sklic skupščine je dolžnost **poslovodij**, ki je dolžan sklicati skupščino, če je treba odločiti o kateri koli zadevi, ki je v pristojnosti družbenikov ali če oceni, da je sklic skupščine nujen za interes družbe ali če se z letno bilanco ali z bilanco med poslovnim letom ugotovi, da je izgubljena polovica OK
99. **Kako?** Skupščina **se skliče s priporočenim pismom**, ki ga mora družbenik prejeti najmanj **en teden** pred dnem zasedanja skupščine, v njem mora biti naveden tudi **dnevni red** skupščine; če skupščina ni pravilno sklicana, lahko kljub temu veljavno sprejema sklepe, vendar pod pogojem, da so navzoči vsi družbeniki, saj navzočnost vseh družbenikov odpravi vse napake pri pripravi zasedanja skupščine.
100. **Glasovalna pravica:** glasovalna pravica je pri d.o.o. urejena tako, da daje družbeniku en glas vsakih dopolnjenih 14.000 SIT osnovnega vložka, vendar družbena pogodba lahko določi porazdelitev glasovalnih pravic tudi drugače.

101. **Kvorum:** na skupščini mora biti navzoča **najmanj polovica tistega kapitala**, ki ima temu ustrezno glasovalno pravico.

102. **Potrebna večina:** načeloma, če ni z zakonom ali z družbeno pogodbo določeno drugače, je za veljavno sprejete odločitve na skupščini dovolj **(navadna) večina oddanih glasov**. Vendar pa že zakon na več mestih določa kvalificirano večino kot pogoj za veljavnost sprejete odločitve, prav tako pa kvalificirano večino lahko določi tudi družbena pogodba.

10. nekatere odločitve morajo biti sprejete **z vsaj 3/4 večino vseh** družbenikov:

1. odločitev o spremembi družbene pogodbe
2. odločitev o prenehanju družbe

11. nekatere odločitve morajo biti sprejete **v soglasju**

3. sklep o dodatnih vplačilih, ki obvezujejo vse družbenike
4. odločitev o tem, da skupščina ne bo

85. Pravice manjšinskih družbenikov

86. družbeniki, katerih poslovni deleži so najmanj 1/10 osnovnega kapitala, imajo pravico zahtevati sklic skupščine. Pri tem morajo navesti zadeve, o katerih naj bi odločala skupščina in vzroke za sklic skupščine

87. družbeniki, katerih poslovni deleži pomenijo najmanj 1/10 OK, smejo zahtevati tudi, da se odločanje o določeni zadevi uvrsti na dnevni red že sklicane skupščine

88. če zadeva manjšinskih družbenikov o sklicu oz. uvrščanju na dnevni red ni sprejeta, lahko sami skličejo skupščino z zahtevanim dnevnim redom, in sicer tako, kot je predpisano za sklic skupščine po običajnem postopku

15. Nadzorni svet

89. nadzorni svet **ni obligatorni organ** d.o.o. (pri d.d. je za določene družbe obvezen); če družbeniki skladno z družbeno pogodbo oblikujejo nadzorni svet, se zanj smiselno uporabljajo pravila, ki veljajo za nadzorni svet v d.d.; lahko pa družbena pogodba določi tudi drugače.

90. Pristojnosti nadzornega sveta:

103. **nadzorni svet nadzoruje vodenje poslov družbe** ter pregleduje in preverja knjige, dokumentacijo, blagajno, vrednostne papirje, itd.

104. sprejema različne vrste poročil, ki jih družbena pogodba ali družbeniki s sklepom zahtevajo od poslovodje, tako npr. poročilo o donosnosti družbe, poteku poslov, prometu, finančnem stanju, itd.

105. praviloma naj ne bi imel pristojnosti posegati v vodenje poslov, ampak jih le nadzirati

106. nadzorni svet bo primeren pri večjih d.o.o.

16. Poslovodja

91. dolžnosti in pristojnosti poslovodje d.o.o. so funkcionalno **enake upravi d.d.**, torej **vodenje poslov in zastopanje** družbe,

92. če je poslovodij več, kar je lahko določeno z družbeno pogodbo, mora biti v njej urejeno tudi, ali delujejo **skupno ali kot posamični** poslovodje

93. če delujejo **skupno**, velja, da morajo vsi skupaj sprejemati odločitve o tem, kako voditi

posle ter tudi vsi skupaj izjavljati in sprejemati voljo v okviru zastopanja družbe.

107. glede **odločanja** mora družbena pogodba določiti, kakšen je način sprejemanja odločitev, ali je večinski ali konsezualni in če je večinski, kakšna je večina pri določenih odločitvah vodenja poslov,

108. glede **zastopanja** bi pri skupnem poslovdstvu morali vsi sopolpisovati pogodbe oz. druge akte, ki povzročajo pravne posledice za družbo v okviru zastopanja.

94. pri **posamičnem** poslovdstvu mora družbena pogodba jasno **razmejiti dolžnosti v okviru vodenja** posameznih vrst poslov; delitev dolžnosti vodenja poslov bo imela za posledico tudi delitev glede pooblastil za zastopanje po posameznih vrstah.

95. Imenovanje in odpoklic poslovdje

96. najdaljši **mandat** poslovdje z zakonom ni določen, je pa določen najkrajši čas, za katerega sme biti imenovan poslovdja, če je imenovan za **določen čas**, in sicer 2 leti, zakon dopušča tudi možnost, da se poslovdja imenuje za **nedoločen čas**; nobenih omejitev ni za ponovno imenovanje iste osebe za poslovdjo za naslednje mandatno obdobje ali tudi za nedoločen čas

97. poslovdja je lahko **odpoklican** kadar koli, ne glede na to, ali obstaja za to kakšen utemeljen razlog oz. ne glede na to, ali je imenovan za določen ali nedoločen čas,

109. družbena pogodba lahko določi, da skupščina lahko odpokliče poslovdjo samo iz razlogov, določenih z družbeno pogodbo

98. poslovdjo **postavi in odpokliče skupščina** družbenikov oz. na način kot sicer odločijo, skladno z družbeno pogodbo, vendar le če d.o.o. nima nadzornega sveta; če pa nadzorni svet ima, le-ta imenuje in tudi odpokliče poslovdjo

99. Kdo je lahko poslovdja d.o.o.?

11. poslovdja je lahko vsaka neomejeno poslovno sposobna fizična oseba, ni nujno, da je slovenski državljan, nikakor pa ne more biti poslovdja pravna oseba (v ang.pravu je direktor lahko tudi pravna oseba),

12. za člane uprave ne more biti imenovana oseba, ki:

110. je bila pravnomočno obsojena zaradi k.d. zoper gospodarstvo, delovno razmerje in socialno varnost, itd.

111. ji je bil izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja poklica (za čas prepovedi),

112. je bila kot član uprave podjetja, nad katerim je bil začel stečajni postopek, pravnomočno obsojena na plačilo odškodnine upnikom po zakonu o finančnem poslovanju podjetij (ZFPPod)

17. **ENOSEBNA DRUŽBA Z OMEJENO ODGOVORNOSTJO**

100. družba z enim družbenikom je **posebna vrsta d.o.o.**, zato zanjo veljajo vsa pravila, določena za d.o.o., razen tistih, ki so zanjo drugače oz. posebej urejena; nekaj takšnih posebnosti najdemo pri upravljanju te vrste d.o.o.

101. ker enosebno d.o.o. ustanovi ena sama oseba, se družba ne ustanovi s pogodbo, ampak z **aktom o ustanovitvi**, ki pa enako kot družbena pogodba mora biti v obliki notarskega zapisa,

102. ker položaj edinega družbenika omogoča **samostojno odločanje o vprašanih**, o katerih sicer odločajo družbeniki sami, tako kot to predvideva družbena pogodba, je za edinega ustanovitelja v zvezi z upravljanjem družbe **obvezno vodenje knjige sklepov**; poslovdja mora vsako odločitev, ki jo sprejme v zvezi z upravljanjem družbe, vpisati v knjigo sklepov, ki jo mora potrditi notar,

103. vodenje knjige sklepov in vpisovanje odločitev edinega družbenika v obliki sklepov v knjigo je konstitutivnega pomena za pravno veljavnost sklepov; sklep, ki je bil sprejet, pa ni vpisan v knjigo, **nima pravnega učinka**.